RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

ARREST

nr. 235.836 van 22 september 2016
in de zaak A. 220.289/IX-8927

In zake: Emma EEMAN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Myriam Van den Abeele
kantoor houdend te 9052 Gent
Bollebergen 2A bus 20
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VZW KATHOLIEK ONDERWIJS DENDERLEEUW
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 16 september 2016, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de beroepscommissie van de vzw Katholiek Onderwijs Denderleeuw van 30 augustus 2016 waarbij het aan Emma Eeman toegekende oriënteringsattest B met clausulering voor alle studierichtingen van het ASO, met uitzondering van de studierichting humane wetenschappen, wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een administratief dossier ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 september 2016, om 10.00 uur.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Myriam Van den Abeele, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Barbara Speybrouck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster is tijdens het schooljaar 2015-2016 leerlinge van het tweede jaar van de tweede graad ASO wetenschappen in het Instituut voor Katholiek Secundair Onderwijs Denderleeuw.

3.2. Op het einde van het schooljaar heeft verzoekster een jaartotaal van 66% en is zij voor alle vakken geslaagd. Voor wiskunde behaalt zij een jaarcijfer van 55%, voor chemie 58%, voor fysica 58%, voor biologie 63% en voor Frans 51%.

3.3. De delibererende klassenraad beslist op 27 juni 2016 om verzoekster een oriënteringsattest B toe te kennen met clausulering voor alle studierichtingen van het ASO, met uitzondering van de studierichting humane wetenschappen.

De klassenraad stelt deze beslissing te hebben genomen op basis van de vastgestelde evolutie in de vakken aardrijkskunde, chemie, Frans, wiskunde en fysica.

De klassenraad vermeldt voorts:

> "Het jaartotaal voor wiskunde en de wetenschapsvakken is onvoldoende om te slagen in de logische bovenbouw van een wetenschappelijke richting op ASO-niveau. Het jaartotaal voor Frans is onvoldoende om te slagen in een talenrichting; de richting humane wetenschappen wordt echter niet uitgesloten. Het globale dossier van de leerling in acht nemende is de delibererende klassenraad van mening dat het geformuleerde advies en het toegekende oriënteringsattest gerechtvaardigd is. De leerling heeft onvoldoende de leerplandoelstellingen voor bovengenoemde vakken bereikt."

3.4. Na overleg tussen verzoekster en haar ouders met de schooldirecteur op 29 juni 2016, beslist laatstgenoemde om de delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

3.5. De ouders van verzoekster dienen diezelfde dag nog een beroep in bij de beroepscommissie.

Hun beroepschrift luidt als volgt:

> "We hebben vandaag het rapport van onze dochter Emma Eeman ontvangen. Hieruit blijkt dat ze geclausuleerd blijkt te zijn voor alle onderverdelingen algemeen secundair onderwijs uitgezonderd: Humane Wetenschappen A.S.O. Toevallig een richting die ze kan volgen in IKSO.
>
> Wij zijn echter niet akkoord met deze beslissing en wel om volgende redenen. Er is ons tijdens de verschillende oudercontacten alleen meegedeeld dat Emma een tandje zou moeten bijsteken of dat ze anders volgend jaar de richting wetenschappen niet zouden aanraden. Maar naar ons inziens is iemand iets niet aanraden wel iets totaal anders dan iemand iets verbieden. Emma heeft bijna nooit een tekort gehad voor om het even welk vak. Nu trouwens ook niet. Haar vriendinnen hebben een soortgelijk rapport en daar heeft men ook niet aangeraden om wetenschappen te volgen, maar ze hebben wel een A-attest. Wat inhoud[t] dat ze zelf kunnen beslissen wat ze willen doen. Emma kan dat totaal niet meer. Wij vinden dat als iemand van 15 jaar zegt dat dit haar ambitie is en dat ze zich daar volgend schooljaar 100% wil voor inzetten, dat we haar ten minste die kans moeten geven. Lukt het dan toch niet, dan is dit wel haar eigen

beslissing geweest en moet ze daar de gevolgen van dragen. Nu wordt ze in een richting gedropt, waar ze totaal niet in thuishoort. Is dit dan beter voor het kind?

Men heeft tijdens het schooljaar verschillende keer aan Emma gevraagd welke richting ze volgend schooljaar verder wou, ze is altijd bij haar eerste keuze gebleven. Maar ondanks dat de school zag dat haar resultaten voor die vakken minder waren, is er geen enkele remediëring gebeurd. Integendeel, Emma is verschillende keer samen met haar vriendin gaan vragen om bijles, maar daar werd telkens om één of andere reden geen gevolg aan gegeven. Wij vinden, dat als een kind zelf komt vragen om geholpen te worden, dat wil toch wel zeggen dat ze echt gemotiveerd is om die richting verder te zetten. Als daar van de school uit niet wordt op ingegaan, dan vinden wij dat de school hier serieus is tekort geschoten. Had men ons tijdens de vorige oudercontacten gezegd dat we moesten ingrijpen, dan hadden wij wel zelf voor bijles gezorgd. Maar ook dat is niet gebeurd. Wij waren van plan om haar tijdens de vakantie bijles te geven zodat ze op 1 september op een degelijke manier ko[n] starten.

Verder is er op oudercontacten nooit gezegd dat Emma waarschijnlijk zou afstevenen op een B-attest. Er is ook geen uitnodiging van de school geweest om dit met ons, de ouders, te overleggen. We hebben trouwens ook deelgenomen aan het overlegmoment dat de school voor alle ouders aanbood voor de overgang van de tweede naar de derde graad. Emma had ook daar aangegeven dat Wetenschappen haar voorkeur droeg.

We hebben ondertussen al contact gehad met verschillende mensen uit de onderwijssector en hun mening gevraagd als ze het eindrapport van Emma bekeken. Deze drie verschillende, onafhankelijke personen hadden toch zeer sterke twijfels bij de toekenning van het B-attest. Ze zijn wel van mening da[t] Emma meer studie-ijver moet tonen om in een vijfde jaar goede resultaten te behalen.

Als ouders stellen we ons ook de vraag waar de lijn getrokken tussen A en B attest? Kan men iemand die geslaagd is voor alle vakken verbieden om een richting te volgen waarvoor men interesse heeft?

Wij zouden willen vragen om alles toch nog eens te herbekijken en misschien een beslissing te nemen die de toekomst van het kind te[n] goede komt en niet de toekomst van de richting Humane Wetenschappen in het IKSO.

Afhankelijk van jullie antwoord, zullen we bekijken of we ons zullen laten vertegenwoordigen door een raadsman."

3.6. Op 30 augustus 2016 wordt verzoekster, samen met haar ouders en haar raadsman, door de beroepscommissie gehoord.

Op diezelfde dag neemt de beroepscommissie de thans bestreden beslissing om de beslissing van de deliberende klassenraad van 27 juni 2016 tot toekenning van een B-attest aan verzoekster met clausulering voor alle studierichtingen van het ASO, met uitzondering van de studierichting humane wetenschappen, te bevestigen.

Deze beslissing steunt op de volgende “[b]eraadslaging”:

“De Beroepscommissie stelt vast dat de door leerlinge Emma Eeman behaalde resultaten voor de vakken wiskunde, wetenschappen en Frans tijdens het schooljaar 2015-2016 zoals blijkt uit de vak- en syntheserapporten niet echt als florissant kunnen worden bestempeld.

De behaalde resultaten tijdens het derde trimester geven evenmin een aanduiding dat een positieve curve zou zijn ingezet.

De Beroepscommissie stelt tevens vast dat via gerichte commentaar op de rapporten aan de ouders en Emma duidelijk werd gecommuniceerd dat er zich voor de vakken wiskunde, wetenschappen en Frans een probleem aandiende en dat de leerling zich vragen diende te stellen omtrent de efficiëntie van haar leermethode en inzet.

Zo vermelden de rapporten:

• Vakrapport oktober: geef wat extra aandacht aan je wiskunde, blijf je inspannen, vraag uitleg waar nodig en maak voldoende extra oefeningen. Pas indien nodig je studiemethode aan.

• Syntheserapport december: je cijfer wiskunde is te laag voor een 4 Wet. Het cijfer Frans is ondermaats, je moet er dringend iets aan doen. Indien niet heb je onvoldoende bagage voor het vijfde jaar. Voor enkele vakken is een extra inspanning noodzakelijk. Ga na of je leermethode efficiënt genoeg is en overleg met je vakleerkrachten.

• Vakrapport februari: wiskunde: het hoofdstuk ‘rijen’ vraagt extra aandacht. Studeer het opnieuw en maak extra oefeningen.

• Syntheserapport april: De examenresultaten vallen tegen. Met deze resultaten wordt wetenschappen volgend jaar verderzetten moeilijk.

• Vakrapport mei: Biologie: doe een extra inspanning, Chemie: leer grondig de theorie en maak oefeningen. Voor je wetenschappen zal het beter moeten als je volgend jaar wetenschappen wil verder zetten. Probeer tijdens de examens een extra inspanning te leveren.

De Beroepscommissie stelt eveneens vast dat zowel de door de school georganiseerde studiebegeleiding (een document dat alle leerlingen en ouders via Smartschool en ad valvas is bekend gemaakt), als de aanbevelingen via de rapporten om contact te nemen met de vakleerkrachten, als de oproep aan Emma, zowel mondeling als via hoger vermelde commentaren op de rapporten om extra bijkomende oefeningen te maken getuigen van een inspanning van de school en de betrokken leerkrachten om de bij Emma vastgestelde problemen bij te werken en te remediëren.

De Beroepscommissie kan zich niet vinden in de bewering van de ouders van Emma dat er geen concrete criteria zijn die het onderscheid tussen een A- en B-attest verduidelijken. De Beroepscommissie stelt dat het juist de bevoegde onderwijsoverheid is die in haar regelgeving de delibererende klassenraad de bevoegdheid heeft gegeven – en dit omdat de overheid ervan uitgaat dat de professionaliteit van dergelijk orgaan garant staat voor een gedegen beslissing – te oordelen of een leerling aan de hand van behaalde resultaten en de vastgestelde leerattitudes al dan niet geslaagd is en naar een volgend leerjaar mag overgaan, maar ook kan beslissen dat bepaalde onderwijsvormen of basisopties/studierichtingen worden uitgesloten omdat de delibererende klassenraad

ervan uitgaat dat het volgend schooljaar zeer moeilijk zal zijn om de leerplandoelstellingen te realiseren voor die bepaalde studierichting.

De voorzitter stelt voor om op basis van alle overwegingen in hoger vermelde beraadslaging een beslissing te nemen met betrekking tot het ingestelde beroep.

Hij stelt voor om de door de delibererende klassenraad van 27 juni 2016 genomen beslissing te bevestigen, dit wil zeggen leerlinge Emma Eeman is geslaagd voor het schooljaar 2015-2016, maar via een B-attest geclausuleerd voor alle ASO-richtingen, behalve Humane-Wetenschappen en dit gelet op de volgende overwegingen:

• De behaalde resultaten voor de vakken wiskunde, wetenschappen en Frans, bovendien met een dalende evolutie van de resultaten voor deze vakken in het derde trimester van het schooljaar.

• De door de leerlinge tijdens het schooljaar getoonde onvoldoende studie-ijver en inzet en dit ondanks de aansporing van vakleerkrachten en klastitularis

• Via een gedurende het ganse schooljaar volgehouden communicatie bij elk vak- en syntheserapport werden de zwaktes en mogelijke repercussies van de behaalde resultaten zowel aan Emma als de ouders duidelijk gemaakt

• Naast de door de school zelf in globo aangeboden studiebegeleidingsmogelijkheden, hebben vakleerkrachten en klastitularis zowel mondeling als schriftelijk de nodige voorstellen tot remediëring en bijwerken van de zwakke punten geformuleerd.

[...]

Het voorstel van de voorzitter wordt na stemming unaniem goedgekeurd."

IV. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de vordering tot schorsing.

V. Uiterst dringende noodzakelijkheid

Standpunt van de partijen

5. Verzoekster betoogt dat zij de voorliggende vordering heeft ingesteld op de achtste dag van de verjaringstermijn, zodat zij ruimschoots de van haar te verwachten zorgvuldigheid aan de dag heeft gelegd bij het nastreven van de meest efficiënte wijze van rechtsbescherming en zij de rechten van de verwerende partij niet nodeloos heeft beperkt.

Voorts laat zij gelden dat zij met haar vordering een zo min mogelijke impact van de bestreden beslissing op haar schoolloopbaan beoogt en dat zij met “het gewoon administratief kort geding” ontegensprekelijk te laat zou komen om het verlies van een schooljaar af te wenden.

6. De verwerende partij betwist ter terechtzitting niet dat de bestreden beslissing pas op 8 september 2016 met een aangetekend schrijven aan verzoekster ter kennis werd gebracht. Zij spreekt ook de uiterst dringende noodzakelijkheid van de vordering niet tegen.

Beoordeling

7. Verzoekster heeft de voorliggende vordering op 16 september 2016 met gepaste spoed ingesteld.

Voorts moet worden vastgesteld dat de bestreden beslissing in de weg staat aan de voortzetting van verzoeksters schoolloopbaan in de studierichting wetenschappen van het ASO. Het mag vaste rechtspraak van de Raad van State heten dat het dreigende verlies van een schooljaar een nadeel uitmaakt dat binnen een gewone schorsingsprocedure niet tijdig zal kunnen worden gekeerd.

8. De uiterst dringende noodzakelijkheid van de vordering dient dan ook te worden aangenomen.

VI. Ernstig middel

Standpunt van de partijen

9. Verzoekster voert in een enig middel de schending aan van het "motiveringsbeginsel", het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel. Zij zet dit middel nader uiteen in vijf middelonderdelen, waarin zij de motieven van de bestreden beslissing bekritiseert.

10. In een *eerste middelonderdeel* laat verzoekster gelden dat het oordeel van de beroepscommissie dat er "een dalende evolutie" is voor de vakken wiskunde, wetenschappen en Frans, foutief en onzorgvuldig is en niet overeenstemt met het dossier. Zij wijst erop dat zij geslaagd is voor alle vakken waarop de beroepscommissie doelt. Bovendien is er volgens haar voor het vak chemie een positieve evolutie vast te stellen tussen het eerste en het tweede trimester en is er voor het vak Frans een "algehele positieve evolutie".

In een *tweede middelonderdeel* wijst verzoekster erop dat zij slaagcijfers heeft behaald wat het jaartotaal van alle vakken betreft. Zij stelt dat elke motivering op grond waarvan de beroepscommissie oordeelt dat haar toch een B-attest moet worden toegekend, ontbreekt. Voorts voert verzoekster aan dat de beslissing op een kennelijke wijze het redelijkheidsbeginsel schendt doordat haar een B-attest wordt toegekend, terwijl zij slaagcijfers over de ganse lijn heeft.

In een *derde middelonderdeel* zet verzoekster uiteen dat, vermits de verwerende partij geen gebruik maakt van afzonderlijke attituderapporten, zoals blijkt uit het schoolreglement, ervan mag worden uitgegaan dat de studie-ijver, de inzet en de attitude van de leerlingen verwerkt zijn in de cijfermatige beoordeling door de vakleerkrachten die voor haar alleen maar slaagcijfers heeft opgeleverd.

Verzoekster meent dat het motief dat haar attitude en studie-ijver ontoereikend zijn, onvoldoende draagkrachtig is om de bestreden beslissing te verantwoorden.

In een *vierde middelonderdeel* betoogt verzoekster dat de overweging van de beroepscommissie dat er duidelijk is gecommuniceerd aan haar en haar ouders over haar studievordering en dat er remediëringsvoorstellen zijn geformuleerd, irrelevant is en niet dienend ten aanzien van haar slaagcijfers. Volgens verzoekster vermag deze overweging niet het toegekende B-attest te schragen en is ze bovendien abstract omdat bijvoorbeeld niet wordt aangegeven of de communicatie en beweerde remediëring al dan niet werden opgevolgd door verzoekster en haar ouders.

In een *vijfde middelonderdeel* laat verzoekster ten slotte gelden dat, in acht genomen de rechtspraak van de Raad van State met betrekking tot het B-attest, de bestreden beslissing onvoldoende antwoordt op haar bezwaren. Er wordt bijvoorbeeld niet aangegeven waarom zij wordt geclausuleerd voor alle studierichtingen van het ASO, behalve voor de studierichting humane wetenschappen, en waarom die laatstgenoemde studierichting voor haar geschikt zou zijn. Voorts blijft haar vraag onbeantwoord waarom een leerling die geslaagd is voor alle vakken de toegang tot de studierichting wetenschappen, waarvoor zij interesse heeft, moet worden ontzegd. Bovendien geeft de beslissing niet omstandig en precies, aan de hand van leerplannen, aan waarom de beroepscommissie van oordeel is dat een B-attest moet worden toegekend. Volgens verzoekster is de motivering vaag, abstract en foutief.

Verzoekster besluit dat de beroepscommissie niet met grote omzichtigheid, concreet en precies aangeeft “hoe en in welke mate [haar] slaagcijfers [...] alsnog haar kansen zouden kunnen determineren voor het volgende jaar in de geclausuleerde richtingen”.

11. De verwerende partij antwoordt ter terechtzitting dat het middel, zoals het in het verzoekschrift is ontwikkeld en uiteengezet, niet als zodanig was

opgenomen in het beroepschrift van verzoekster, zodat het niet hoeft te verbazen dat de beroepscommissie niet op al deze argumenten een antwoord heeft gegeven.

Beoordeling

12. De bestreden beslissing kent aan verzoekster bij het einde van het tweede jaar van de tweede graad wetenschappen een oriënteringsattest B toe waarbij alle studierichtingen van het ASO worden geclausuleerd, behalve de studierichting humane wetenschappen.

13. Een dergelijk B-attest betekent luidens artikel 39 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 'betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs' "dat de leerling het leerjaar met vrucht beëindigd heeft in de betrokken school en derhalve tot het volgend leerjaar mag worden toegelaten, behalve in bepaalde onderwijsvormen en/of onderverdelingen". Artikel 38, 1°, van hetzelfde besluit preciseert dat een leerling "met vrucht" het tweede leerjaar van de tweede graad beëindigt "indien hij in voldoende mate de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen heeft bereikt en aldus bekwaam wordt geacht zijn studies voort te zetten in het volgend leerjaar".

Die definitie van een B-attest doet vooralsnog aannemen dat de motivering van een dergelijk attest de redenen moet kenbaar maken waarom de leerling die het leerjaar met vrucht heeft beëindigd en die bekwaam wordt geacht zijn studies voort te zetten in een volgend leerjaar, in de ogen van de beroepscommissie toch de toegang tot welbepaalde studierichtingen moet worden ontzegd. Het aanvechten van het B-attest in de administratieve beroepsprocedure verplicht met andere woorden de beroepscommissie ertoe om in de veruitwendigde motieven de clausulering in het B-attest zorgvuldig te verantwoorden.

14. Het toekennen van een B-attest vereist van de beroepscommissie een 'prospectief' – dit wil zeggen: een vooruitziend en de toekomst verkennend – onderzoek. De leerling is immers geslaagd, heeft de leerplandoelstellingen globaal

“in voldoende mate” bereikt en wordt geacht zijn studies te kunnen voortzetten. Toch oordeelt de beroepscommissie dat de betrokken leerling in het volgende schooljaar bepaalde studierichtingen niet aankan. Met dit oordeel substitueert de beroepscommissie zich als het ware aan de delibererende klassenraad van het volgende schooljaar, tot wiens autonomie het immers behoort om over het al dan niet slagen voor dat schooljaar te oordelen. De clausulering beperkt ook de principiële vrijheid van de leerling – of van zijn ouders – van studiekeuze.

De delibererende klassenraad of de beroepscommissie kan op grond van de zwakke studieresultaten een onderbouwd advies geven om een richting te ontraden, of zelfs een formele waarschuwing, of kan vakantietaken opleggen, maar de uiteindelijke verantwoordelijkheid laten bij de leerling die, het weze herhaald, geslaagd is verklaard. De beroepscommissie die een B-attest toekent evenwel, verkiest in de plaats van die leerling de studiekeuze gedeeltelijk te bepalen.

Een inschatting van de toekomstige studies van een leerling is geen nattevingerwerk. Een beroepscommissie moet haar prospectieve beslissing om een B-attest uit te reiken des te meer steunen op de concrete en objectieve gegevens van het individuele dossier van de betrokken leerling. Een beroepscommissie die haar noodzakelijk ook deels subjectieve vooruitblik over het gebrek aan redelijke slaagkansen van een leerling in een volgend jaar niet in verband kan brengen met de beschikbare objectieve gegevens van het dossier – in het bijzonder de bagage waarover de leerling thans beschikt – zou de grenzen van haar discretionaire bevoegdheid overschrijden.

15. In dit geval verwijst de beroepscommissie ter motivering van het aan verzoekster toegekende B-attest met clausulering voor alle studierichtingen van het ASO, met uitzondering van de studierichting humane wetenschappen, vooreerst naar “[d]e behaalde resultaten voor de vakken wiskunde, wetenschappen en Frans”, waarbij wordt gesteld dat de resultaten voor deze vakken “een dalende evolutie […] in het derde trimester van het schooljaar” vertonen.

Uit de beraadslaging, zoals weergegeven in de bestreden beslissing, blijkt dat de beroepscommissie vaststelt dat de door verzoekster behaalde resultaten voor wiskunde, wetenschappen en Frans, zoals die blijken uit de vak- en syntheserapporten, “niet echt als florissant kunnen worden bestempeld” en de behaalde resultaten tijdens het derde trimester “evenmin een aanduiding [geven] dat een positieve curve zou zijn ingezet”.

Verzoekster behaalt evenwel vakcijfers boven 50% voor alle vakken. Voor één vak behaalt zij meer dan 90%, voor vijf vakken tussen 80% en 90%, voor twee vakken tussen 70% en 80%, voor twee vakken tussen 60% en 70% en voor vijf vakken tussen 50% en 60%. Dit leidt ertoe dat verzoekster een jaartotaal behaalt van 66%.

Voor zover de beroepscommissie refereert aan verzoeksters resultaten voor de wetenschappelijke vakken, moet worden vastgesteld dat zij voor biologie 63% behaalt en voor chemie en fysica 58%. Voor wiskunde behaalt zij 55% en voor Frans 51%. Het standpunt van de beroepscommissie dat de behaalde resultaten tijdens het derde trimester geen aanduiding geven van de aanzet van een positieve curve en dat er integendeel sprake is van een dalende evolutie van de resultaten, gaat op het eerste gezicht niet op voor de vakken chemie en Frans. Verzoekster behaalde voor chemie zowel op het vakrapport van mei als op het syntheserapport van juni 55%, dit is méér dan op het syntheserapport van april toen zij 52% behaalde. Voor Frans behaalde zij in mei 64% en in juni 55%, dit is méér dan op het syntheserapport van april toen zij 49% behaalde.

Het desbetreffende motief van de bestreden beslissing mist in zoverre feitelijke grondslag.

16. De beroepscommissie mag de resultaten, zoals die blijken uit al de vak- en syntheserapporten, “niet echt als florissant” bestempelen, dit lijkt niet weg te nemen dat verzoekster blijkens het totaalrapport, voor alle vakken een voldoende jaarresultaat behaalt.

Zoals de Raad van State al meermaals heeft overwogen, ligt de motivering van het al dan niet slagen van een leerling in de eerste plaats besloten in de behaalde punten. Die punten moeten namelijk worden geacht een representatief beeld te geven van de kennis, de competenties en de vaardigheden én, voor zover opgenomen in het leerplan, de attitudes van de leerling. Aangenomen wordt bijgevolg dat een jaarcijfer in beginsel een geldige en betrouwbare weergave is van het relatieve belang dat moet worden gegeven aan het dagelijks werk en aan de verwerking van grotere gehelen tijdens de examenperiode en aan de verschillende onderdelen van de leerstof die voor het desbetreffende vak in de loop van het jaar aan bod is gekomen en dat het om die reden ook betekenisvol is om later studiesucces te voorspellen. Daaruit volgt, ook weer in principe, dat de leerling die een voldoende jaarresultaat behaalt, voor dat vak de leerplandoelstellingen op voldoende wijze heeft bereikt. Om die reden overigens, wordt hij ook geslaagd verklaard.

Nu verzoekster ook voor wiskunde, de wetenschapsvakken en Frans, zoals voor de andere vakken, geslaagd is, volgt daaruit dat zij ook voor deze vakken de leerplandoelstellingen op voldoende wijze heeft behaald. In zo een geval is het normale verwachtingspatroon dat een A-attest wordt verleend. Dit brengt met zich mee dat indien de beroepscommissie goede redenen meent te hebben om van dit patroon af te wijken, zij deze redenen ook op een zeer gedegen wijze en op grond van een zorgvuldig prospectief onderzoek moet verduidelijken. De enkele verwijzing naar, het weze herhaald, de voldoende resultaten voor de betrokken vakken en de dalende evolutie ervan in het derde trimester, die zoals zo-even vastgesteld bovendien niet lijkt te gelden voor de vakken chemie en Frans, verschaft die verduidelijking op het eerste gezicht niet.

17. De beroepscommissie verwijst in de bestreden beslissing ook naar de “tijdens het schooljaar [...] onvoldoende [getoonde] studie-ijver en inzet en dit ondanks de aansporing van vakleerkrachten en klastitularis”.

Hoewel naast de in punten uitgedrukte studieresultaten ook de algemene studiehouding een element van de studiebeoordeling kan zijn, lijkt het louter steunen op de studiehouding onvoldoende om een beslissing tot het toekennen van het B-attest te onderbouwen. Een leerling mag immers verwachten voor zijn negatieve studiehouding te worden gesanctioneerd in de punten. Verzoekster stelt derhalve op het eerste gezicht terecht dat het motief van haar studiehouding, mede gelet op haar slaagcijfers, onvoldoende draagkrachtig is om de beslissing tot het toekennen van het B-attest te verantwoorden.

18. Voor zover de beroepscommissie in de bestreden beslissing nog overweegt dat gedurende het ganse schooljaar via de vak- en syntheserapporten aan verzoekster en haar ouders is gecommuniceerd over de zwaktes en mogelijke repercussies van de behaalde resultaten en dat de nodige mogelijkheden voor remediëring voorhanden waren en voorstellen tot remediëring zijn gedaan, moet verzoekster worden bijgevallen dat deze overwegingen, gelet op haar slaagcijfers, als zodanig geen motivering lijken te kunnen vormen voor het toekennen van het B-attest.

19. Uit wat voorafgaat dient in de huidige stand van de rechtspleging te worden besloten dat de beroepscommissie niet met grote omzichtigheid, omstandig en precies, aan de hand van eindtermen en leerplannen, heeft aangegeven waarom de voldoende resultaten voor wiskunde, wetenschappen en Frans naar haar overtuiging er toch toe leiden dat verzoekster geen redelijke slaagkansen heeft in de geclausuleerde ASO-richtingen, in het bijzonder de studierichting wetenschappen, maar wel in de studierichting humane wetenschappen.

De door de beroepscommissie gegeven motivering voldoet op het eerste gezicht niet aan de vereiste zorgvuldigheid en draagkracht en biedt geen antwoord op het essentiële bezwaar van verzoekster – dat zij, anders dan de verwerende partij opwerpt, reeds voldoende duidelijk heeft laten gelden voor de beroepscommissie – dat zij uit de beslissing van de delibererende klassenraad niet

kan begrijpen waarom zij met haar slaagcijfers niet in staat zou zijn de studierichting wetenschappen met succes voort te zetten in het eerste jaar van de derde graad.

20. Het enige middel is alvast in die mate ernstig.

VII. Slotsom

21. Er is voldaan aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen.

BESLISSING

De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van de beroepscommissie van de vzw Katholiek Onderwijs Denderleeuw van 30 augustus 2016 waarbij het aan Emma Eeman toegekende oriënteringsattest B met clausulering voor alle studierichtingen van het ASO, met uitzondering van de studierichting humane wetenschappen, wordt bevestigd.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 september 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Bert Thys,	staatsraad, waarnemend voorzitter,

bijgestaan door

Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Tiny Temmerman	**Bert Thys**